

**ПРОЦЕДУРАТА ЗА КАНДИДАТСТВАНЕ
ЗА АКАДЕМИЧНИ ДЛЪЖНОСТИ СЪГЛАСНО БЪЛГАРСКОТО ЗАКОНОДАТЕЛСТВО
(Хабилизационна процедура)**

1. Признаване на академична длъжност, придобита другаде

- 1.1. След консултация със съответното академично направление заместник-ректорът по академичната дейност може да предложи на факултетния съвет да обсъди признаването на академичните длъжности „доцент“ или „професор“, придобити в друга академична институция, призната и акредитирана от съответните компетентни държавни органи, включително и извън Република България. Факултетният съвет провежда обсъждане и гласуване за избор по предложението.
- 1.2. При признаване по т. 1.1 преминаване на същата или съответна академична длъжност се извършва след провеждането на избора от факултетния съвет и утвърждаването му от президента на АУБ или упълномощено от него лице.

2. Изисквания за допускане до конкурс за академична длъжност

- 2.1. Общи изисквания за допускане до конкурс за академична длъжност
 - 2.1.1. Кандидатите трябва да имат преподавателски опит от призната и акредитирана институция за висше образование в стил „liberal arts“ и ориентирана към студентите учебна среда. Трябва да са преминали поне една успешна атестация в призната и акредитирана академична институция, предлагаща образование в стил “liberal arts”, по отношение на следните три области: преподаване; научноизследователска дейност; административна дейност в полза на институцията, включваща и положителни студентски оценки на преподаването. Кандидатите трябва да имат поне две години опит в преподаване на английски език в институция за висше образование с английски език на преподаване.
 - 2.1.2. Кандидатите за заемане на академична длъжност трябва да отговарят на съответните минимални национални изисквания към научната и преподавателската дейност съгласно дефинираните в Приложение 1 към чл. 1а, ал. 1 ППЗРАСРБ минимални национални изисквания за съответната им област на висше образование.
- 2.2. Специфични изисквания за допускане до конкурс за академична длъжност „доцент“

2.2.1. За допускане до конкурс за академична длъжност "доцент" се изисква кандидатите:

- а) да са придобили образователната и научна степен "доктор" ;
- б) не по-малко от пет години да са заемали академична длъжност "асистент" или "главен асистент" в призната и акредитирана академична институция в България или в чужбина, или (за вътрешни кандидати) да са получили положително окончателно становище за повишаване в академична длъжност „Associate Professor“ след атестация по правилата на АУБ съгласно американското законодателство, определени в „Наръчник на преподавателите“ (Faculty Handbook);
- в) да са представили публикуван монографичен труд или равностойни публикации в специализирани научни издания или доказателства за съответни на тях художественотворчески постижения в областта на изкуствата, като никоя от тези публикации не повтаря представените за придобиване на образователна и научна степен „доктор“ или на научна степен „доктор на науките“;
- г) да са представили оригинални научноизследователски трудове и публикации и други научни и научно-приложни разработки, които се оценяват в съвкупност;
- д) да нямат доказано по законоустановен ред плагиатство в научен труд.

2.2.2. Кандидатите предоставят справка по наукометрични показатели, удостоверяваща изпълнението на минималните национални изисквания към научната и преподавателската дейност.

2.3 Специфични изисквания за допускане до конкурс за академична длъжност „професор“

2.3.1. За допускане до конкурс за академична длъжност „професор“ се изисква кандидатите:

- а) да са придобили образователната и научна степен "доктор" ;
- б) не по-малко от шест години да са заемали академична длъжност „доцент“ в призната и акредитирана академична институция в България или в чужбина или (за вътрешни кандидати) да са получили положително окончателно становище за повишаване в академична длъжност „Professor“ след атестация по правилата на АУБ съгласно американското законодателство, определени в „Наръчник на преподавателите“ (Faculty Handbook);
- в) да са представили публикуван монографичен труд или равностойни публикации в специализирани научни издания или доказателства за съответни на тях художественотворчески постижения в областта на изкуствата, които да не повтарят представените за придобиване на образователната и научна степен "доктор", на научната степен

“доктор на науките” или за заемане на академичната длъжност “доцент”;

г) да са представили оригинални научноизследователски трудове и публикации и други научни и научно-приложни разработки, които се оценяват в съвкупност;

д) да нямат доказано по законоустановен ред плагиатство в научни трудове.

2.3.2. Кандидатите предоставят справка по наукометрични показатели, удостоверяваща изпълнението на минималните национални изисквания към научната и преподавателската дейност.

2.3.3 При кандидатстване за академична длъжност "професор", без преди това кандидатът да е заемал академичната длъжност "доцент", към изискуемите минимални национални изисквания за академичната длъжност "професор" се прибавят и минималните национални изисквания за академичната длъжност "доцент", като образователната и научна степен "доктор" се включва само веднъж;

2.4 Специфични изисквания за индивидуални процедури

За всяка процедура се прилагат съответните изисквания, отразяващи специфичните потребности на професионалното направление в АУБ и публикувани на интернет страницата му.

3. Процедура и органи по откриване на конкурс и кандидатстване

3.1 В началото на академичната година заместник-ректорът по академичната дейност се консултира с академичните направления на АУБ относно необходимостта от конкурси за академична длъжност през следващата академична година. Конкурс се открива в случай, че е осигурена необходимата преподавателска и изследователска натовареност за академичната длъжност съгласно вътрешните правила и разпоредби на университета.

3.2 В случай на необходимост от откриване на процедура заместник-ректорът по академичната дейност със знанието и съгласието на президента на университета издава решение за откриване на хабилитационна процедура(и).

3.3 Заместник-ректорът по академичната дейност се консултира с академичното направление, в което се инициира хабилитационна процедура, относно изготвянето на текста на обявата за стартиране на конкурса. Обявата се публикува в специализирана секция на интернет-страницата на АУБ и в „Държавен вестник“ на една и съща дата с двумесечен срок за подаване на

документи. Информацията за конкурса се изпраща и до Националния център за информация и документация за публикуване не по-късно от 7 дни след решението за обявяване на конкурса.

- 3.4 Кандидатите изпращат документи до офиса на заместник-ректора по академичната дейност в срок не по-късно от два месеца след публикуване на обявата. Списъкът на документите, необходими за участие в процедурата, се излага в отделен документ и осигурява изпълнение на критериите за допускане до конкурс за заемане на академична длъжност съгласно тази процедура и Закона за развитието на академичния състав на Република България и Правилника за неговото приложение. Офисът на заместник-ректора по академичната дейност проверява подадените документи за тяхната изчерпателност и ги приема за последващо разглеждане.
- 3.5 Органите, ангажирани с хабилитационната процедура, в допълнение към постоянните органи на АУБ, са: факултетен съвет, научно жури, комисия по верификация на съответствието с минималните национални изисквания към научната и преподавателска дейност („комисия за верификация“) и комисия за допускане до конкурс.
- 3.6 Факултетният съвет се избира и назначава съобразно процедура за допускане до членство и избор на факултетен съвет (раздел 4 от настоящия правилник).
- 3.7 Научното жури се избира и назначава съобразно процедура за допускане до членство и избор на научно жури (раздел 5 от настоящия правилник).
- 3.8 Комисията за допускане до конкурс се назначава от президента или от упълномощено от него лице в съответствие с изискванията на българското законодателството.
- 3.9 Комисията по верификация се назначава съгласно вътрешния правилник на АУБ относно университетските комисии.

4. Процедура за допускане до членство и избор на факултетен съвет

- 4.1 Отговорностите на факултетния съвет са да взема решения по отношение на конкурси за заемане на академична длъжност, като утвърждава състава на научното жури, обсъжда и гласува предложенията на научното жури, или обсъжда и приема решения относно преминаване от академична длъжност в други висши училища на същата или съответна академична длъжност в АУБ.

- 4.2 В случай, че е необходимо действие от страна на факултетния съвет, заместник-ректорът се свързва с председателя на общото събрание на преподавателите с искане за назначаване на факултетен съвет. Съставът на факултетния съвет е базиран на списък за допускане до членство, изготвен от офиса на заместник-ректора по академичната дейност.
- 4.3 Факултетният съвет е под-структура на общото събрание на преподавателите в АУБ и се състои от не по-малко от 21 члена, които са придобили степен „доктор“ или „доктор на науките“, като поне три четвърти от тях са хабилитирани лица. Председателят на факултетния съвет се назначава от Първия заместник-ректор.
- 4.4 Хабилитираните преподаватели, които могат да бъдат членове на факултетния съвет, са тези от преподавателите на пълен норматив относно преподаване, научни изследвания и административна дейност в АУБ, които са хабилитирани в България или са признати като такива съгласно българското законодателството и тази процедура. Ако броят на тези преподаватели е по-малък от изисквания минимален брой хабилитирани преподаватели, заместник-ректорът, след консултация с академичните направления, предлага допълнителни членове за съвета. Те могат да са хабилитирани преподаватели, които не са на пълен норматив в АУБ, и/или са от други признати академични институции в България или в чужбина.
- 4.5 След като са определени хабилитираните преподаватели за допускане до факултетния съвет, списъкът се допълва с преподаватели, които са придобили степен „доктор“ или „доктор на науките“ и заемат академични длъжности „Associate Professor“ или „Professor“, придобити по вътрешната процедура на АУБ¹. Членство във факултетния съвет се предлага, когато това е възможно, на преподаватели от научната област, в която се осъществяват настоящите процедури.
- 4.6 Общото събрание на преподавателите одобрява предложените членове за факултетния съвет съобразно горепосочените изисквания.
- 4.7 Кворумът и необходимото мнозинство за вземане на решения се определят съгласно българския Закон за висшето образование.

¹ Съгласно американското законодателство

5. Процедура за допускане до членство и избор на научно жури

- 5.1 Оценяването на кандидати за заемане на академична длъжност се извършва от научното жури. За членове на научното жури се избират лица, хабилитирани в български висши училища или научни организации, с резултати в съответното професионално направление за обявения конкурс, а при невъзможност – в съответната научна област, и/или учени от чуждестранни висши училища или научни организации с резултати в съответното професионално направление и/или научна област. При интердисциплинарност на обявения конкурс най-малко един член на журито трябва да бъде от другата научна област, към която обявеният конкурс има отношение.
- 5.2 Научното жури се състои от седем члена, от които поне трима са външни за АУБ. Определят се двама резервни членове – един вътрешен и един външен. За външни членове се считат лицата, които към датата на утвърждаване на научното жури и най-малко 5 години преди тази дата не са упражнявали преподавателска или научна дейност по трудово правоотношение с АУБ. При оценяване на кандидати за академична длъжност „доцент“ поне трима от членовете на научното жури трябва да са с академична длъжност „професор“. При оценяване на кандидати за академична длъжност „професор“ поне четирима от членовете на научното жури трябва да са с академична длъжност „професор“.
- 5.3 Членовете на научното жури трябва да отговарят на изискванията на ЗРАСРБ, както и на Правилника за неговото приложение, включително на съответните минимални национални изисквания за хабилитация.
- 5.4 По искане на зам.-ректора за всяка индивидуална процедура членовете на научното жури се номинират от академичното направление, за чиито нужди се провежда конкурсът. Оценката за съответствие на предложените за членове на научното жури, включително от чужбина, с приложимите законови изисквания на Република България, включително минималните наукометрични изисквания, се извършва от Комисията по верификация на АУБ и се документира в писмено становище до кабинета на първия заместник-ректор. Съставът на научното жури се утвърждава от факултетния съвет и се назначава от президента.

6. Научно жури и административни процедури

- 6.1 Изпълнението на изискванията за допустимост с изключение на минималните национални изисквания и допълнителните изисквания, определени от АУБ, се проверяват от комисията по допускане до конкурс.
- 6.2 Съответствието на индивидуалните наукометричните индикатори на кандидатите по конкурса с националните минимални изисквания се проверява от комисията по верификация на АУБ и се документира в писмено становище до научното жури.
- 6.3 Оценката за съответствие с минималните национални изисквания и с допълнителните изисквания, предвидени в настоящите правила, на резултатите, научния принос и оригиналността на представените за участие в конкурс за академична длъжност трудове се извършва от научно жури, създадено и функциониращо при условията и реда на ЗРАСРБ, Правилника за неговото приложение и настоящите правила.
- 6.4 Научното жури взема решения с явно гласуване и обикновено мнозинство. Решенията на научното жури са валидни само ако всички негови членове са участвали във вземането им. Срещите на научното жури могат да бъдат провеждани присъствено или чрез технически средства.
- 6.5 Първата среща на научното жури се насрочва за дата, не по-късна от седем дни след крайния срок за подаване на заявления за участие в процедурата. По време на първата среща журито избира председател и рецензенти. При процедура за академична длъжност „доцент“ рецензентите са двама. За академична длъжност „професор“ са трима. Поне един от рецензентите трябва да е „професор“. Най-малко един от рецензентите обикновено се избира измежду външните членове на журито.
- 6.6 Кандидатите се уведомяват писмено за резултата от процедурата по допускане в срок до 14 дни след определяне на журито, като на недопуснатите кандидати се съобщават мотивите за отказа.
- 6.7 Рецензентите изготвят рецензии, а останалите членове на журито – становища. Рецензиите и становищата завършват с положително или отрицателно заключение за избор. Членовете на научното жури представят рецензиите и становищата си на зам.-ректора с копия до ръководителя на академичното направление и кандидатите в срок до два месеца от определянето им в състава на научното жури.

- 6.8 Научното жури оценява кандидатите съгласно изискванията на Закона за развитието на академичния състав в Република България, Правилника за неговото приложение и тази процедура.
- 6.9 Когато при оценяване на представените трудове за участие в конкурс член на научното жури повдигне въпроса за наличието на плагиатство, или до журито бъде отнесен писмен сигнал за плагиатство, който не е анонимен и е мотивиран, научното жури задължително се произнася с решение относно наличието или липсата на плагиатство в представения за участие труд. В тези случаи, преди да се произнесе, научното жури дава възможност на кандидата да представи своето становище. При постъпил сигнал за плагиатство в започнала процедура за заемане на академична длъжност тя не може да бъде прекратена поради оттегляне на документите на кандидата. Решението на научното жури може да се оспори пред факултетния съвет чрез аргументирано писмено възражение.
- 6.10 Рецензиите и становищата на научното жури се публикуват на електронната страница на университета не по-късно от месец преди заключителната среща на научното жури заедно с резюмета на публикациите на кандидата, подадени за процедурата. В случай на възникване на хипотеза по т. 6.9, на електронната страница на университета се публикува и решението относно наличието или липсата на плагиатство.
- 6.11 Кандидатите имат право да отговорят писмено на рецензиите и становищата. Отговорът се изпраща до офиса на зам.-ректора и до научното жури преди заключителното заседание и се включва в пакета документи по процедурата.
- 6.12 Не по-късно от шест месеца след датата на публикуване на обявата научното жури провежда заключителното си заседание. В началото му кандидатите правят кратко представяне по избрана от тях тема, съответстваща на обявения конкурс, и отговарят на бележките, посочени в рецензиите и становищата, както и на отправените към тях въпроси от членовете на научното жури. Научното жури представя писмено предложение за избор въз основа на рецензиите и становищата на отделните членове на журито и оценката на участващите кандидати и представените от тях научни трудове. До седем дни след заключителното заседание предложението се подписва от всички членове и се изпраща на зам.-ректора и факултетния съвет.
- 6.13 Не по-късно от един месец, след като научното жури изпрати предложението, факултетният съвет го подлага на гласуване. Факултетният съвет може с мотивирано решение да отхвърли направеното от научното жури предложение. Факултетният съвет изпраща своето решение за избор до зам.-ректора до два работни дни, след като е било гласувано.

- 6.14 Факултетният съвет се произнася по процедури за заемане на академична длъжност “професор” при условие, че не по-малко от една трета от лицата с право на глас в неговия състав заемат академична длъжност “професор” или притежават научната степен “доктор на науките”. Ако в собствения състав на АУБ няма достатъчен брой лица, заемащи академичната длъжност “професор” или научната степен “доктор на науките”, за да бъде удовлетворено изискването не по-малко от една трета от участващите в избора да заемат академичната длъжност “професор” или “доктор на науките”, за целите на конкретната процедура могат да бъдат привлечени външни лица по реда на настоящите правила.
- 6.15 До четиринадесет дни от датата на проведения избор от факултетния съвет, ако са спазени всички изисквания на Закона за развитието на академичния състав на Република България, Правилника за неговото приложение и настоящите правила, президентът или негов упълномощен заместник утвърждават избора, а кандидатите се информират относно резултатите.
- 6.16 До четиринадесет дни от датата на проведения избор от факултетния съвет информация за избраните на академични длъжности лица се изпраща до Националния център за информация и документация (НАЦИД).
- 6.17 До четиринадесет дни от датата на проведения избор от факултетния съвет до Националната библиотека се изпраща копие от публикуваната монография, въз основа на която е дадена академичната длъжност.
- 6.18 Одобрените кандидати изнасят публична лекция в университета.
- 6.19 В случай на осъществяване на контрол над прилагането на уредбата за развитие на академичния състав в АУБ се прилагат съответните правила от ЗРАСРБ.

7. Области на висше образование и професионални направления

- 7.1 АУБ провежда хабилитационни процедури за нуждите на професионалните направления, за които е акредитиран от Националната агенция за оценяване и акредитация.
- 7.2 Научните области на членовете на журито са съответни на областта, в която хабилитационната процедура е обявена. Съответствието се установява по професионално направление и област на висшето образование съгласно Класификатора на областите на висшето образование и професионалните направления, одобрен с Постановление № 125, 2002 г. на Министерски съвет.

- 7.3 Информация за професионалните направления, за които АУБ притежава акредитация, както и за съответстващите им области на висше образование и академични направления в АУБ, се предоставя от офиса на зам.-ректора по академичната дейност.

8. Изменения

- 8.1 Изменения по същество на този документ се инициират от Комисията по акредитация на АУБ и подлежат на гласуване от Общото събрание на преподавателите. Изисква се предварителна консултация със зам.-ректора, за да се гарантира спазване на действащото законодателство.
- 8.2 Комплектът документи, изискван за хабилитационните процедури, като: съдържание на хабилитационното досие; образец за рецензия/становище; насоки за научното жури и процедурни стъпки и др. включва информация, която не е предмет на гласуване. Изискването за информация от този тип би могло да бъде коригирано от офиса на зам.-ректора, за предпочитане след консултация с преподавателите. Консултацията с преподавателите е силно препоръчителна относно датите на процеса.
- 8.3 Настоятелството упълномощава администрацията да извършва промени в процедурата, когато е необходимо, както е целесъобразно с оглед съответствие с приложимото законодателството (решение на Настоятелството на АУБ от срещата от май 2013 г.)

Одобрена от Настоятелството: май 2013

Редакционни поправки: септември 2014

Редакционни поправки: декември 2014

Ревизия по същество: март 2019

Редакционни поправки: юли, август 2021 г.